

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 » — »
Negyedévre . 5 » — »
Egy óra . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szerkesztésével
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Őszinte szó.

Pécs, 1900. október 24.

A magyar nemzet minden rétegében elemi erővel tör magának utat a követelés az önálló gazdasági berendezkedés iránt. Hogy a gazdasági különválás csak előnyös lenne Magyarországra nézve, az már régen belső meggyőződését képezi a nemzet többségének, csak hogy nyilvánítani nem merete hivatalosan, nehogy azt az odiumot vállalja magára, hogy a magyarok akarják utját állni az udvar által dédelgetett közösségi eszme érvényesülésének a gazdasági téren.

A mióta azonban a vám- és kereskedelmi szövetség megújításának törvényes feltételeit Ausztria nem teljesíti, azóta ez a féltékenység is mintha alábbhagyott volna s a gazdasági közösség megszüntetését azok is hangoztatják, akik eddig az egyedül üdvözítő közösségre esküdtek. Igaz, hogy most sem járnak el őszintén s nem azért követelik a külön vámterületet, mivel meg vannak róla győződve, hogy ez Magyarországra nézve előnyösebb, hanem mert Ausztria nem képes a közösség főtartását a hatvanhetes törvényben előírt alkotmányos formában ratifikálni s így az osztrák alkotmányosság esődjét mintegy alkalmul és ürügyül kívánják felhasználni arra, hogy szívük oltított vágyát, a gazdasági önállóságot elérhessék a nélkül, hogy ezért a bécsi körök előtt a reniten-
cia gyanujába essenek.

Jól tudván azt, hogy Ausztria a vám- és kereskedelmi szövetséget a hatvanhetes törvény követelményeinek megfelelően többé meg nem kötheti, égre-földre esküdznek, hogy ők ezt a szövetséget az említett módon megkötni akarják s a gazdasági különválás útjára csak abban a végső esetben hajlandók áttérni, ha erre Ausztria kényszeríti Magyarországot azzal, hogy a törvény követelte alkotmányos hozzájárulást nem adja meg.

Ez a hipokrizis szülte meg a gazdasági közösség főtartásának provizoriumait s utóbb a Széll-féle formula szerinti egyoldalu rendelkezést a viszonyosság kikötésével; mert mindezekkel azt a látszatot akarták megerősíteni, hogy Magyarország ég a vágytól a gazdasági szövetség

get megújítani Ausztriával és bizik abban, hogy az osztrák parlamenti állapotok a provizoriumok lejártáig megjavulnak s az alkotmányos hozzájárulás osztrák részről is be fog következni.

Mindezekből pedig egy szó sem volt igaz. Tudták azt már a provizoriumok és az egyoldalu rendelkezés megállapításánál is, hogy az osztrák parlamenti állapotoknak feltételezett javulása bekövetkezni nem fog, de a közösség ideiglenes főtartásába mégis belementek, hogy a kikötött idő eredménytelen eltelte esetén hivatkozhasanak rá, miszerint mi megtettünk mindent a szövetség megújítására, ennek nem sikerültéért tehát nem terhel minket a felelősség, most már át kell térnünk arra, a mit a hatvanhetes törvény a kiegyezés nem sikerülte esetére előír, vagyis az önálló berendezésre, mert a hatvanhetes törvény megváltoztatásáért sem vállalhatunk felelősséget.

Ezzel nyugtatták meg legalább kéz alatt a nyugtalankodó közvéleményt, amely már a kormánypart körében is megunva a kiegyezés körül folyt rut játékot, sürgette a végleges rendezést a gazdasági különválás alapján. „Ne nyugtalankodjatok, szavazzátok meg az egyoldalu rendelkezést, annak lejártával ugyanis az önünkbe hull az önálló vámterület, mert ez a törvény szerint másképp nem is lehet.”

Akik azonban ezt a csillapító szert a nyugtalankodóknak beadták, tudták azt is, hogy ez az ígért beteljesülni nem fog, mert bármit diktáljon is a törvény, az ország érdeke és a nemzet közvéleménye, az előre ki volt csinálva Bécsben, hogy a gazdasági különválás semmi szín alatt meg nem történhetik. Hazugság lévén egész alkotmányosságunknak az az alap-tétele, hogy Magyarország önálló, független állam, hazugság az is, hogy törvényeink rendelkezése folytán hazánk érdeke érvényesülhet, ha az a bécsi érdeke és akaratba ütközik.

Ha igaz, őszinte szót akarunk a mi közviszonyainkra nézve hallani, Ausztria felé kell irányítani figyelmünket, mert ott nem árulnak zsákban macskát, mint nálunk, hanem megmondják nyíltan, mint vélekednek felőlünk s ama viszony felől, amelyben hozzájuk fűzve vagyunk.

Ilyen őszinte szó hangzott el a mi nap Pilsenben a Thun-kabinet volt kereskedelmi minisztere, *Bärnreißernek* ajkairól, aki a kiegyezéssel s az 1903. végén lejáró külkereskedelmi szerződésekkel foglalkozva, kijelentette, hogy az új tarifaszervizűdés megkötése két feltételtől függ: először meg kell egyezni Magyarországgal a vám- és kereskedelmi szövetség főtartására, vagy a vámközösség valamely más formájának főtartására 1913-ig; azután pedig Magyarországgal közösen autonóm vámtarifát kell csinálni, a melynek alapján a külkereskedelmi szerződések megkötendők lesznek. Ennek meg kell történnie akár a parlamenttel, akár parlament nélkül, mert az az eshetőség ki van zárva, hogy Magyarországgal nem volna valamely megegyezés létesíthető és hogy a két állam külön fogná az új nemzetközi szerződéseket megkötni. Groteszkül hangzik, hogy Ausztria Magyarországgal autonóm vámtarifát és harmadik állammal szerződések kössön parlament nélkül; de mégis ez fog következni az osztrák parlament további munkaképtelensége esetén, mert *Magyarország mindenre fog formulát találni.*

Ezek a volt osztrák miniszter nézeti gazdasági viszonyainknak jövőre kifejlődésére nézve: különválás, külön nemzetközi szerződések kötése előre ki van zárva, „mert ennek beláthatatlan következményei lennének a monarchiára”, a vámközösség tehát fön fog tartatni, ha lehet parlamenti uton, ha nem lehet, valamely más formában, osztrák részről abszolút uralkodói intézkedéssel, Magyarország részéről valamely újabb törvénykerülő formulával, mert Magyarországon mindenre található formula, csak az ország kétségtelen jogának érvényesülésére nem.

Hogy melyik az őszinte szó és melyik a hazugság: a magyar törvény rendelkezése-e, a mely záros határidőhöz köti a közösség főtartásának lehetőségét, vagy az osztrák exminiszter kijelentése, a mely Magyarország gazdasági felszabadulását kizárja a lehetőségek sorából, — annak megítélését a józan olvasóközönségre bizzuk.

A BÉKA!

A BÉKA boltos tisztelettel értesíti a t. hölgyközönséget, hogy raktáron vannak szép, újdivatu női ruhaszövetek, flanellek, selymek, zephir és barchetek, továbbá vászon, kanavász és chiffonok.

Agyterítők, függönyök, szőnyegek, selyem- és cashmir-paplanok és menyaszszonyi kelengye. — Mójában áll tehát mindenkinek az őszi és téli saisonra szükségletét kevés pénzért a BÉKA-nál fedezni. **Irgalmasok-utca 10. Saját házában.**

— Nagy raktár valódi angol férfi-szövetekben a legújabb és legjobb minőségben. —

Hírek.

Pécs, 1900. október 24.

Én és a vak Juci.

Egy új szaklapot kaptunk a napokban a szerkesztőségi postával. E boldog ország nemcsak a nagy adók és marakodó politikusok hazája, hanem a szaklapoké is. Minden hétre egy-egy új szaklap, melyet a jó vidékre árasztanak Budapestről. Nincs már e hazában művelési ág, foglalkozás, aminek külön szaklapja nincsen. Még az utkaparóknak és kéményseprőknek is külön szaklapjuk van.

Most itt van a tudja Isten, hány századik szaklap: a Siketnéma világ, mely mindjárt az első számában szenzációs fölfedezéssel lepi meg a világot. A siketnémat és ép nyelvű és fülű népeket egyaránt.

Ne is tervezgessük új siketnéma és vakintézetek létesítését. Ez a jeles új szaklap most oly elmés fölfedezéssel lép elő, mely az eddigi vakintézményt is fölöslegessé teszi.

Azt jelenti a kis vidám szakujság, hogy lehet az elvesztett látó-érzékét más, egyszerűbb, praktikusabb eszközök által is pótolni. A »Siketnéma világ« 2. számának 5. oldalán olvashatók azok a szakszerű fejtegetések, melyeket az újság egy munkatársa terjeszt a nyájas olvasók elé. Mi is reprodukáljuk őket egész terjedelmükben. Ime:

Mindnyájan tudjuk jól, mit jelent a vak-ság. Szörnyű nagy bajt. Fogalmunk is lehet róla, csak hunyjuk vagy kössük be szemünket. Mindjárt vakok vagyunk. Hanem ez se olyan szörnyű szerencsétlenség. Lehet rajta segítenünk. Hogyan? A tapintó érzékek fejlesztésével s tökéletesítésével. S ennek van egy praktikus módja. A következő:

Sötét szobában vagyunk. Én a vak, és Juci, a szobacibus.

A szobaleány talán tiltakozni fog, de megnyugszik, ha fölvilágosítjuk, hogy tapintó érzékeinek finomítására szolgál a kísérlet. Bent aztán végig tapogatjuk a ciuszkának mind a tiz ujját, meg az orcácskáját. S rövid idő alatt megmondjuk, hogy a keze aranyos, a képe rózsás, az egész lány jaj be takaros. A mitől ő is nyugodtabb lesz, még mi is tökéletesbítettük a tapintóérzékünket.

Tessék csak megpróbálni.

Azt hittük, mikor az Aba Péter fentvezett lapját a kezünkbe vettük, hogy egy komoly szaklappal van dolgunk. De most már

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Epizód egy tanítónő életéből.

Vagy három-négy esztendeje az orvos egy felsőmagyarországi fürdőre küldött. Ott ismerkedtem meg a cs... i tanítónővel, a ki nekem életének ezt az elég érdekes részletét elbeszélte.

*

Alig, hogy kezemhez vettem a kinevezésem, siettem a tanfelügyelőnél jelentkezni. Némi szives utbaigazitások után folytattam utamat s estére megérkeztem G. faluba. Ott lakott a plébános, egyszersmint az iskolaszék elnöke. A vendéglő, melybe szálltam, meglehetősen falusias volt, szálló vendégre nem igen számított.

A vendéglős leánya, mikor megtudta, ki vagyok, részvételt nézett végig és patriarkális őszinteséggel a szemembe mondta, hogy:

— Milyen kár! Ilyen fess, kedves leány és oda abba az Istentől elhagyott fészekbe...

A plébános, a kinél másnap reggel bemutatkoztam, ugyancsak nem sok biztatót mondott állomáshelyemről, de már nem akartam visszalépni és különben is a zsebemben volt a vigasztaló biztosítás, hogy kivánságomra egy év múlva áthelyeznek máshova.

Nagynehezen találtam bérkocsit, a mely vállalkozott arra, hogy fölvigyen a hegyek közé állomáshelyemre. Az idő borus, nyomasztó

az ötödik oldal szellemes cikkének elolvasása után, megbizonyosodtunk róla, hogy tulajdonképpen vicc lap lesz belőle. Csakhogy ebben az esetben ajánlatos volna legalább a címét megváltoztatnia, hogy máskor tévedésbe ne ejtse az együgyű olvasót.

Napirend 1900. október 25-én.

Naptár: csütörtök, okt. 25. — Róm. kath.: Krizsán. — Prot.: Krizsán. — Görög-kel.: (okt. 12.) Probusz. — Zsidó: Marcheswan 2. — Nap két 6 óra 35 perckor; nyugszik 4 óra 54 perckor. — Hold két reggel 8 óra 9 perckor; nyugszik délután 6 óra 30 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: szeles idő várható jelentékeny csapadékok nélkül.

Katonal felülvizsgálat a vármegyeházán d. e. 8 órakor.

Népfelkelők jelentkezése d. e. 8 órakor.

Építkezési bizottság ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Színház: »New-York szépe« operett. itt először.

— **(Új regényünk.)** Mai számunkban új regény közlését kezdjük meg. Belot Adolfnak, a híres francia regényírónak egyik érdekes regénye: »A grófi familia« ez, mely idillikus jelenetei és érdekes meseszöveve révén mindvégig lekötö az olvasó figyelmét. E regényünket is, szokásunkhoz híven, könyv-lakban közöljük.

— **(Walter Crane elutazása.)** Walter Crane és családja, valamint a kíséretében levő Rozsnyay Kálmán festőművész ma reggel a nyolc órai gyorsvonattal utaztak el Pécsről, honnan — mint azt az angol művész tegnap este nem egyszer kijelentette — a legkellemesebb emlékeket viszi magával. Walter Crane családjával innen Budapestre utazott, ott egy napot töltenek. Budapestről Szegedre utazik az angol művész, az ottani képkiallítás megtekintésére. Szegedről Aradra utazik Walter Crane s egy napi ott tartózkodás után folytatja magyarországi körutját.

— **(Pályázat alapítványi helyre.)** A néhai özvegy Tallián Istvánné született Jeszenszky Zsófia által létesített családi leánynevelési alapítványnál egy megüresedett segélydíjas helyre pályázatot hirdet a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter. Ezen alapítványi helyre pályázhatnak az alapítónő fivérének,

vol, utközben az eső is permetezni kezdett, de ennek dacára is láttam, hogy a vidék végételen bájos. A hegytetőn megállt a bérkocsis és jelentette, hogy itt az iskola. Már, hogy az egyik. A másik, a tanító lakásával lenn a völgyben.

Barátságos, tiszta, világos kis szobába léptem, amelynek ablakaiból gyönyörű kilátás nyílt a völgyre.

Tehát ez az. Nemsokára előkerült a kurátor is, egy kiszolgált katona, meg a tanító, a ki még nem foglalta el új állomását, a melyre sikerült magát áthelyeztetnie.

És ezzel együtt volt a falu intelligenciája: a kurátor, a tanító, meg én. A többi mind-mind sült paraszt. A tanító is elhagyta aztán a falut, maradtunk hát: a kurátor meg én.

Igy voltunk januárig, a mikor is megérkezett az új tanító. Nős, családos ember, de maga jött, családját a legközelebbi városkában helyezve el, miután fia a gimnáziumba járt már.

Mikor hozzám beállított, első látásra tisztában voltam azzal, hogy művelt emberrel állok szemben.

El tudja e képzelni, mit tesz az, ha az ember pár havi hallgatás után egyszerre olyan emberre akad, akivel a saját nyelvén beszélhet? Olyan emberre, aki nem elégedett meg azzal a műveltséggel, amit az iskola nyújt, hanem azontul is képezi magát folytonosan, szorgalmas igyekezettel.

Jeszenszky Jánosnak József, Zoltán, Lehel és Flóra nevű gyermekeitől származó legalább nyolc éves, de huszonnégy éves korukat még túl nem haladott leánygyermek. Ezen alapítványi helylyel évi kétszáznegyven korona segélydíj jár s ugyanez a jogosult részére huszonnegyedik életévének betöltéséig, illetőleg a netalán előbb bekövetkező férjhezmenetelig lesz folyósítva. A pályázati kérvények — melyekhez a leszármazást, életkort, vagyoni és családi viszonyokat igazoló bizonylatok melléklendők — folyó évi október hó harmincegyedikéig nyújtandók be a m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

— **(Táncujdonságok.)** Nemsokára megnyílik a tánciskola. A jó Herczenberger bácsi új tanítványainak néhány érdekes s kedves táncujdonsággal fog kedveskedni ebben az idényben. Hogy pedig ezek az ujdonságok a bálók termeit is meghódítsák, szükséges volna, ha a már bálózó lányok egy külön kottériát alakítanak az új táncdarabok megtanulására. Herczenberger József kapott is már erre nézve felszólítást s ő kész a kottéria vezetését át is venni s így valószínű, hogy a farsangban már vígan fogjuk járni az új táncdarabokat, melyek — mint halljuk — sikk s elegancia tekintetében messze felülmúlják elődeiket.

— **(A közkutak.)** Gyakran megesik velünk az a baj, hogy elzárják a vízvezeték s közkutakat állítanak fel, de azokra aztán senki sem vigyáz. — Minden gyerkőc csavar egyet a csapon, percekig hagyván folyni a vizet. Nohát természetes, hogy minden kuthoz nem lehet odaállítani egy rendőrt, mert akkor nem jutna a városház sarkára, meg egyes csendes utcába. Nem is kérjük, hogy így intézkedjenek. De módot sem tudunk ajánlani, hogy miképpen ellenőrizzék a közkutakat. Mi csak azt mondjuk el, hogy tegnap délután is az iskolából hazajövő gyerekek közül vagy öten is nekiestek a színház előtti kutnak s azon próbálták ki erejüket. Persze közben folyt a víz, melynek nyomait egyébként a színházi publikum is láthatta még.

— **(Népfelkelők jelentkezése.)** A népfelkelők jelentkezése holnap (csütörtökön) veszi kezdetét. Holnap az 1867—64. évi szü-

Hogyne örültem volna egy ilyen ember társaságának?!

Iskola után rendesen feljött értem és együtt mentünk sétálni a hegyek közé.

Sokszor úgy elgondoltam, hogy közönséges felfogás szerint, ez tulajdonképpen nem is illő fog. De hát egyedül ment volna ő is, meg én is? Neveléses.

Meg aztán illőbb, és mindenekelőtt bátorosabb tán, ha én magamban barangolok? Engem úgy neveltek, hogy garde-des-dames nélkül is megálljam a helyemet az életben és tőle sem félttem; mert éreztem, hogy becsületos ember. Megérzi azt az ember.

Mégis utóbb már gondolkozóba ejtett, hogy olyan hévvel keresi a társaságomat. És az a számtalan, apró figyelem: az első ibolya az első gyöngyvirág... Meg olykor egy-egy elejtett megjegyzés...

A gyermekkori emlékekről lévén szó, én azt találtam mondani, hogy én olyan butus kis lány voltam, alig is emlékszem valamire; még legelőnkebben arra, hogy a jó apácák velem üzenték meg szüleimnek, mikor a nővérem meg az unokanővérem ott marasztódtak tintalevesre, papirgombócra; amely nehéz feladatot én annyira a szívemre vettem, hogy bömbölve tettem meg az utat hazáig.

Azt mondja erre az én tanítóm, hogy Goethe írta egyik nőismerőséről, hogy gyermekkorában sejteni se lehetett, mivé fejlődött később; mint a szőlő, melynek virága teljeseen jelentéktelen, és mily nemes mégis a gyümölcse!

letésű népfelkelők tartoznak jelentkezni. Pénteken az 1863—61. évi születésűekre kerül a sor és szombaton az 1860—59. évi születésű népfelkelők zárják be a jelentkezést.

— **(Vizsgálóbírák kirendelése.)**

Az igazságügyminiszter a pécsi kir. törvényszék területére vizsgáló bírót: *Finkey Pál* kir. törvényszéki bírót, állandó helyettesül: *Jobst Béla* kir. törvényszéki bírót; a szegvárdi kir. törvényszék területére vizsgáló bírót: dr. *Szabó Gyula* kir. törvényszéki bírót, állandó helyettesül: *Salamon Iván* kir. törvényszéki bírót kirendelte.

— **(A „Fehér Kereszt“ fiókja.)**

A m. kir. belügyminiszter a napokban értesítette az összes városi és vármegyei törvényhatóságokat, hogy a „Fehér Kereszt“ országos lelencház-egyesület a hét éven aluli elhagyott gyermekek gondozására *Nagyváradon* fiókintézetet létesített, melybe a talált és elhagyott gyermekek felvétele akadálytalanul történik. Amennyiben az ezen intézetben elhelyezendő gyermekek vasuton szállítandók, a gyermek és kísérője számára az illető intézet igazgatóságánál ingyenes vasuti jegyek állnak rendelkezésre.

— **(Talált hulla.)** Lapunk tegnapi számában már megírtuk, hogy Szabolcsbányatelepen tegnap egy hullát találtak, melynek fejét a felismerhetlenségig szétroncsolta egy dinamitpatron. A megejtett vizsgálat kiderítette, hogy a hulla — melyet a Györgyákna melletti „Lantos völgy“ nevű erdős részen találtak, — *Beck Ádám* nevű vajúr hullája. *Beck Ádám* öngyilkosság áldozata lett. Szájába vett egy dinamitpatront s azt szétrobbantotta. Természetes, hogy a történet óriási ereje szétrombolta a szánalomraméltó ember fejét. A hullát a hivatalos vizsgálat megejtése után, tegnap délután temették el.

— **(Járványok a megyében.)**

A megyei tisztii főorvos által összeállított statisztika szerint a hevenyfertőző kórok állása a megyében a következő: roncsoló toroklob 7 községben 7 esetben 2 halálzással lépett

fel; hasi hagymáz 17 községben 21 esetben 3 halálzással fordult elő; vörheny 3 községben 6 esetben lépett fel; kanyaró 2 községben 10 esetben konstatáltatott; vérhas 3 községben 3 esetben 2 halálzással lépett fel és gyermekágyi láz 1 községben 1 esetben 1 halálzással fordult elő.

— **(Rálöttek az éjszakában.)**

Liptódon csaknem áldozatul esett egy orgyilkossági kísérletnek *Balázs Dávid* ottani lakos. Ugy éjfél tájban hazafelé ballagott, mikor egyszerre lövés dördült el és a golyó *Balásznak* jobb karjába hatolt. A lövést azonban, hogy ki tette, mindez ideig nem tudták kipuhatolni.

— **(A megye kára.)** Csekély kár ugyan, de mégis kár, a mit egy szegénységben lopásra kényszeredett ember okozott *Baranyavármegyének*. Ugyanis a *Hercegszöllősen* átvonuló megyei törvényhatósági közutról elloptak hat darab deszkát, a mi a megye tulajdonát képezte. *Török Mihály* utbiztos feljelentésére megindult nyomozás során kiderült, hogy a lopást *Miletics Mátó*, hercegszöllősi lakos követte el, ki ellen megtették a bíróságnál a feljelentést.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettye mai vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Folyó hó 24 én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000 köbm. viz; az ellentartóban 740 köbm. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 965 köbméternek találtatott.

— **(Távozó bíró.)** Tegnapi számunkban megírtuk, hogy *Bogyay Pongrác*, törvényszéki bíró, nyugalomba vonul. A nyugalomba vonuló bíró a ma délelőtti fél tizenkét órai vonattal utazott el Pécsről új lakóhelyére, *Keszthelyre*.

— **(Elfogott ékszerlovaj.)** Megírtuk a múlt héten, hogy báró *Dániel Ernő*, volt kereskedelemügyi miniszter nagygáji kastélyából az inas, a ki pécsi fiu, ellopta a báró feleségének negyven ezer korona értékű ékszereit. Az ékszerlovajt elfogták a vas megyei *Tolnari* községben s csendőrfedezettel *Nagybecskerekre* szállították.

Magasztalólag, csaknem az elragadtatás hangján beszélt fölölem. Hm, ez így nem lesz jó.

Egy párszor megszőktem előle. Mikor aztán pár nap múlva megtalált: „Száz esztendeje nem láttam nyagysádat! — Az a hang, a melyen ezt mondta! — Ohó, tűz van!

Arra a magasztaló levélre azzal válaszoltam, hogy kijavítottam a hibáit, többek közt *doulcer* (fájdalom) nem himnemű, hanem nőnemű — irtam — talán azért, mert mi nők érezzük legmélyebben.

Egy *Heine*-verset és egy ismeretlen szerző „Az én fájdalmam“ című versét küldte erre válaszul. Hogy nemcsak oly mély, nagy fájdalom zokog-e felém ebből a két versből, akár a nőké?!

Megdöbbsentem. Rögtön irtam neki egy bolondul nyílt levelet, hogy az Isten szerelmére, hova gondol? És hogy elvárom tőle, hogy teljes erejéből fog küzdeni egy szerencsétlen szenvedély ellen, a melyet én soha viszonozni nem fogok.

Nem küldtem el ezt a levelet. Hiszen egy szóval se mondta, hogy szeret, hogyan mondhatnám akkor én, hogy ne szeressen?! Nevetségessé válhatnék. De irtam egy másik levelet.

— Mindig ezek a magasztalások! Tudja-e, hogy én nem szeretném, ha az én uram olyan fogékony lenne más nők előnyeire! Ez hát a sorsa a férjes nőknek? — A két versről említést se tettem. De levelem végén úgy

— **(Elragadta a lova)** Könnyen végzetessé válható baleset érte tegnap *Bere-menden Hankai József* kocsislegényt, ki gazdája lovát itatni vitte s az itató kutig lóháton ment. Utközben azonban a nyergeléshez nem szokott vontató ló megbokrosodott s elragadta a kocsislegényt, ki egy darabig csak fent tudta tartani magát a ló hátán, de rövid idő múlva oly szerencsétlenül esett le a vágató paripáról, hogy nekivágódva egy kilométer-jelző kőnek, egy oldalbordáját betörte. Az eszméletlenül vált legényt arra menő emberek találták meg az országuton és beszállították a községbe, hol most gazdája házában ápolják.

— **(Kinevezés.)** A m. kir. pénzügyminiszter *Metzner József* adóhivatali ellenőrt a pécsvárad kir. adóhivatalhoz adóhivatali pénztárnokká nevezte ki.

— **(Gazdasági tudósító.)** A m. kir. földmívelésügyi miniszter id. *Pleszky Antal* simongáti lakost Somogy vármegye nagyatádi járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **(Ámor isten a megmondhatója . . .)** Furcsa egy história képezi most beszéd tárgyát az egyik szomszédos községben. Valóságos regényvázlat az, a mi ott történt s a miből ott némi jóakarattal egész csinos regényt lehetne faragni. Akként történt a dolog, hogy a falunak egy jómódu gazdája, körülbelül egy évvel ezelőtt meghalt s hátrahagyta a már másodvirágzásban levő feleségét s tizennégy éves leányát. Az özvegy asszony tisztességgel bevárta a gyászév leteltét s aztán — mert hát golya sem rak fészket az özvegyiséggel sújtott házak kéményén — férjet keresett. Nem hiába mondtuk, hogy a gazda, a ki szebb hazába költözött, jómódu volt. Ez a jómód csakhamar rásegítette az özvegyet, hogy férjet kapjon, még pedig egy igen szép szál legényt, ki erős kézzel látott neki a foszladozó gazdaság rendbehozatalának. Ez eddig még csak rendjén volna, de a furcsája a históriának tulajdonképpen most következik. Mint az a regények és népsziművekben szokás, itt is közbelépett az a bizonyos fiatal leány, kinek sehogysem fért abba a tizenhétesztendős fejébe, hogy ő ezt a derek szál legényt apjának nevezze. Addig-addig próbálta megszeretni azt

odavetőleg föltettem a kérdést: Azt mondják, remény nélkül nincs szerelem. Szeretném tudni, mi az ön véleménye?

Nem felelt rá mindjárt, hanem eljött ő maga: dult arccal, mély levertséggel nyugodtságot szinelve. Harmadnapra aztán megfelelt a kérdésemre is.

— Remény nélkül is van szerelem. *Saint Preux* is így ír *Julie*hez XXVI-ik levelében. Az egész természet meg van halva az én szememben, miként a reménység szívem mélyében. (*La nouvelle Héloïse*. *Rousseau*.) *Toute la nature est morte à mes yeux, comme l'espérance au fond de mon coeur.*

És utána teszi: És ő mégis szereti az ő *Julia*ját. Et il aime pourtant sa *Julie*.

A következő levelemben erősen a lelkére beszéltem. Erőt vett magán; vidámnak, derültnek mutatkozott ezután.

Kért tőlem valami olvasmányt. Oda adtam neki *Chateaubriand* *Ataláját*. Akkor aztán szememre vetette, hogy olyan szomorú olvasmányt adok neki, a mely csak még inkább lehangozza.

Persze. *Atala* nem alkalmas arra, hogy az embert fölvidítsa; de mikor oly szép, hogy az ember szinte kedvet kap arra, hogy szerencsétlen legyen. Tehetek én arról, hogy a legszomorubb nőták és a legszomorubb könyvek a legszebbek?!

Ezután három napig szünet nélkül esett

Hát ezt lenyeltem, szó nélkül. Hisz oly szenttelen, szinte közönyös hangon mondta, mintha sejtelmével se birna annak, amit mondott. És ez a hang csalt meg mindig, ez a nyugodt, szintelen közönyös hang.

Mikor úgy magamra maradtam kis szobámban és végigfutva a nap eseményein, beszélgetésünk fonálán, eszembe jutott kissé gyanusnak találni ezt azt; másnap amint belépett hezzám azzal az elfogulatlan, egyszerű természetes föllépésével, szinte szégyeltem magamat, hogy milyen képzelgő bolond vagyok, aki azt hiszi, hogy mindenki belészeret.

Elhozta a feleségét is. Biztos fellépésű, örízetes asszonynak láttam. Szerelmeből vette feleségül. Mikor az érettségit letette akkor ismerkedett meg vele s megszerezvén hamarosan a tanító képesítést nőül vette.

A könyvvállványon fölfedezett egy pár francia könyvet. Kérdezett, beszélem-e a nyelvet? — Egy kicsit, amennyit a tanítóképzőben elsajátítottam.

Ő is tanulta valamikor és a latin nyelv ismerete révén meglehetősen értette. Azt az ajánlatot tette, hogy foglalkozzunk együtt a franciával. Szívesen.

Valami iskolai ügyben irtam neki egy francia levélkét. A felesége is ott volt, mikor azt mondta, hogy majd ő is francia nyelven válaszol rá. Jó, én majd kijavítom az esetleges hibákat.

Az a levél megint gondolkozóba ejtett.

a hirtelen jött második apát, míg végre halálosan beleszeretett a mostohájába, kinek nem csekély keserűséget okozott, hogy meggondolatlanul eladta magát a gyászos, másodvirágzású özvegynek s maga is szemet vetett arra a mellette fesledező bimbóra. — Ezek után most már bátran következhetik a második felvonás, melynek az az eléggé modern meseje, hogy a szép szál legény megszökött a mostoha leányával. Hogy a harmadik felvonás miként fog lejátsszódni, annak már csak igazán Ámor isten a megmondhatója!

— **(A vejem.)** Balogh György, pincehelyi lakos, nem igen dicsekedhetik a vejével. Mert Balogh György veje adáz egy ember lehet, a ki nem átalja megverni nemcsak az apósát, de még az anyósát sem. Így tett legalább a minap, mikor mind a kettőt véresre verte valami családi perpatvar miatt. Balogh Györgyék mit tehettek mást, mint feljelentették a verekedő vót a bíróságnál, hol most folyik az ellen a vizsgálat.

— **(Vesztett kutya garázdálkodása.)** Nagy-Peterd községben a napokban egy vesztett kutya garázdálkodott, mely megmarta Szabó István odaváló csősz kutyáját. A megmarta ebet lelőtték s a község kutyáira elrendelték a negyvennapos zárt.

— **(Pályázatok.)** A kaposvári kir. törvényszéknél egy bírói állás van üresedésben. Pályázati kérvények két hét alatt adandók be a kaposvári törvényszék elnökéhez. — A szigetvári kir. járásbírósnál egy aljegyzői állás van üresedésben. Pályázatok két hét alatt nyújtandók be a kaposvári kir. törvényszék elnökéhez.

— **(Bécsben ünnepelt magyar tudós.)** Dr. Kaposi udvari tanácsos, a bécsi egyetem dermatologiai osztályának főnöke, ma ünnepelte tanároskodásának 25 éves jubileumát. Előadói termét ez alkalomból virágokkal diszítették fel s a terem egészen megtelt egyetemi tanárokkal, docensekkel, orvosokkal s tanulókkal. Dr. Hartel közoktatási minisztert, ki levéllel mentette ki elmaradását, dr. Stadler osztályfőnök és dr. Kuller osztálytanácsos képviselték. Az ünnepelthez több üdvözlő beszé-

az eső, a mi egyértelmű volt reám nézve a szobafogsággal,

Három napig megint olyanformán éreztem magamat, mint Schillernek a Taucherje a víz alatt.

Unter Larven die einzige fühlende Brust.

Tán nem lett volna szabad örülnöm, mikor három nap múlva megint feljött?

De hiszen nem kacérkodtam vele. Mindig azt tartottam, hogy a férfi a nőre ne le nézzen, de föl. És e szerint igyekeztem magamat viselni. Mégis, mikor este megvizsgáltam a lelkiismeretemet, azt mondtam magamnak, hogy nem kellett volna oly szívesen fogadnom, mert félreérthette. Azontul jobban vigyáztam és volt is sikere. Már-már mosolyogtam magamban, hogy mégis csak úgy lesz az: remény nélkül nincs szerelem. Lám az én emberem is kigyógyult.

A felesége eljött megint egyszer meglátogatni az urát. En is lementem, visszaadni a vizitot. Este felkísért a tanító. Kéjézzettel szívtem be az üde, tiszta léget: ah beh kellemes!

Azt modja erre lassan, szomorúan:

— Az ilyen estének legalább is örökké kellene tartani!

Megint csak itt voltunk . . .

Amartine Jocelynját dicsértem neki. Elkérte. Abban fordult elő az a szép vers; a szerelemnek mesterileg ecsetelt keletkezése:

det intéztek, melyekre helyeslésekkel félbeszakított köszönőbeszéddel válaszolt. Egy 1000 oldalas disziratot is nyújtottak át neki, mely a jelenkor legkiválóbb dermatológusainak közleményeiből van összeállítva. Kaposi tudvalevőleg Kaposvárott született 1837-ben. Orvostudorra 1861-ben avatták a bécsi egyetemen. Hat évig Hebra tanár asszisztense volt, 1875-ben rendkívüli, 1893-ban pedig rendes tanárrá nevezték ki. A jubiláns számos üdvözlő táviratot is kapott, többek között: Amicis nápolyi, Pawloff pétervári, Lasser berlini, Audry toulousei, White bostoni és Tarnovszky pétervári egyetemi tanároktól.

— **(Nagy erdőégés.)** Keszthelyről írják, hogy gróf Festetich Tasziló bűdöskuti erdejében tűz támadt, a mely a heves szélben rohamosan terjedt, fenyegetve Meszes-Györök községet is. E község, valamint a szomszédos Vanyárc, Vashegy és Válut községek lakossága közös erővel, nagy munka árán bírta csak a tüzet elfoltani. Így is 62 hold erdő leégett.

— **(A balta.)** A balta ismét szerepel egy falusi verekedésben. A verekedés áldozata Kánya József, nagy-peterdi lakos, kit három legény egyik közelmúlt este a község korcsmája mellett megtámadt és baltával véresre vert. A bünjel, a balták közül egy, már a a hatóság kezében van s most keresik a hiányzó két baltát s hozzá a három hős legényt is.

— **(Kifosztott présház.)** Schäfer Illés, kalaznoi lakos présházát a minap feltörték s abból egy hordó bort s egy csomó élelmiszert elemeltek. A tettesek a présház tetejét feszítették fel s így hatoltak be a présházba s az ajtót belülről felnyitván, kényelmesen elhordhatták, a mit bent találtak. A tettesek egyelőre az ismeretlenség homályában rejtőzködnek.

— **(Örök mozgó.)** Hány tudósnak az agya lágyult meg, gondolkozában folyton a perpetuum mobile, az örök mozgó feltalálásán. Pedig csak tekintettek volna szét maguk kö-

On est plein d'un attrait qu'on ne sent ni naître; Avant de se parler, on croit se reconnaître; Pour sous ses jours passe'on n'a plus un regard On regrette, on gemit de s'être vus trop tard; On est d'accord sur tout avant de se répondre stb.

Ez az ő sorsa — írja. — Ő is későn talált lelkének felére és az nem lehet soha az övé.

Na ezért kikapott megint.

Őn tehát nem találta fel lelkének felét a feleségben? Hiszen szerelmi házasság volt az önöké. És a felesége oly csinos, dolgos, takarékos asszony, szereti önt és gyermekei is szeretik. Ott van a boldogság a keze ügyében, minek azt másutt keresni?

gyidőre használ a lecke. Elkerült De a szerelmes ember hamar felejt. Megint csak visszatért. Az volt a hibám, ha írásban tudtam is kemény lenni, szóval nem tudtam. Sajnáltam őt, bár nem panaszkodott soha, nem untatott szentimentális áradozásokkal — az igaz érzések nem tűrik meg a szentimentalizmust — de arcára mély szenvedések kinyomata rajzolódott. Beláttam, hogy ennek rövid uton kell véget vetnem.

Sürgősen kértem az áthelyezésemet.

És a tanító? — kérdeztem, mikor idáig jutott elbeszélésében.

Azóta nem hallottam felőle. — De okos ember volt, bizonyára belenyugodott a változhatlanba.

Balog Istvánné.

rül, bizonyosan találtak volna egy-két öregasszonyt, a kinek a nyelve minden ok, minden mozgató erő alkalmazása nélkül is pergett szüntelen. S ha valaki most akar megismerni egy perpetuum mobilét, annak megnevezzük Gájló Imarénét, a ki már a hatvanon jól tul van, de a kinek a nyelve még mindig az őserőtől duzzad. Azt mondják róla, hogy egykoron külön kell azt a kis husdarabot agyonütni. Most az egyszer kárát vallotta a nyelvének. A veje megverte érte úgy, hogy az ágyat kénytelen nyomni. Persze, hogy vejét feljelentette, de azért kétséges, hogy nyelve nem fog e ezután is más becsületében, esetleg, mint most is, veje becsületében kárt tenni. Egyelőre erőt gyűjt a jövő küzdelmekre a betegágyban.

— **(A legcsunyább bankó.)** Az új huszoronás bankópénzről van szó, a mely a rosszul rajzolt, művészietlen, csunya bankók közt határozottan az első helyen áll. Mindjárt kibocsátása alkalmával megirtuk ezen a helyen, hogy ez a bankó támadás a művészi izlés ellen. Ezt az ítéletünket nagyon hozzáértő fórum erősítette meg tegnap a bankó szülőhelyén, Bécsben. Tudósítónk jelentése szerint az osztrák közoktatásügyi miniszterium állandó művészeti bizottsága legutóbb tartott ülésén az új huszoronás bankjegyet úgy bírálta, hogy a bankó nem szép. Különösen határozottan hangoztatta ezt Wágner Ottó, főépítő tanácsos, Bécs legnagyobb modern művésze, a ki művészeti szempontból bírálta az új pénzt és fejtegetését a bizottság minden tekintetben helyeselte. A bankót ezzel ki lehetne szolgáltatni a közmegegyezésnek, ha nem volna rá szüksége minden emberfiának. Így azzal a keserű tudattal gyömszöjlük be pénztárcánkba, hogy olyasmit vagyunk kénytelenek magunkkal hordani, a mi állandó inzultust képvisel izlésünk ellen. Azt mondják, hogy a kibocsátandó többi bankó sem lesz szebb a huszoronásnál.

— **(Egy őrnagy öngyilkossága.)** Zágrábban tegnapelőtt Delics János nyugalmazott őrnagy két revolverlővést tett a jobb halántékába és rögtön meghalt. Hátrahagyott, befejezetlen levelei semmi fölvilágosítást sem adnak az öngyilkosság oka felől. Valószínűleg betegsége és rossz anyagi viszonyai kergették el a halálba.

— **(Bizottsági ülés.)** A város építési bizottsága holnap (csütörtökön) délután 3 órakor ülést tart. Az ülésen új építkezési engedélyeket intéznek el.

— **(Ismét a kigyó-utca.)** Akárhogy is ellene van a toronyalatti észjárás a kigyó-utca kiürítésének, ez az utca naponkint okot ad rá, hogy botrányköve legyen a belvárosnak, melyet közcsend és közbiztonsági tekintetben sem lehet már sokáig megtűrni. Napirenden vannak ez utcában a verekedések és orvítamadások s a dologtalan, sehonnai csavargók ott töltik el a félnappalt s az egész éjszakát, veszélyeztetve a közbiztonságot és botrányt botrányra halmozva. Tegnap este is történt ilyen eset. Ugyanis Weissenbach János pálya utcai lakos a belvárosból haza felé menvén, a kigyó-utcában átvívó rövidebb utat választotta. Az utcában két csavargó csatlakozott hozzá; beszédbe elegyedtek vele s egyszerre rátámadtak s megveréssel fenyegették, ha pénzt nem ad nekik. A megtámadott ember csak futással tudott előlük menekülni s jelentést tett az esetről a rendőrségnek. A két csavargót csakhamar elfogták ugyan, de ha csak állandó rendőri felügyelet alá nem helyezik a kigyó-

utcát, abban azután is előfordulnak ilyen s még veszedelmesebb események is, a míg csak ki nem ürítik azt a közbotrányt okozó bűnfészket ott a város közepén!

— **(Tűzet okozó gyermekek.)** Tófü községben a minap leégett Schön Konrád, ottani lakosnak egy kazal szalmája. A tűzet — mint a vizsgálat kiderítette — a szomszéd Ruppert Henriknek négyéves fia okozta, ki a kazal közelében gyufát gyújtogatt. Hasonló okból támadt tűz Csonka Mindszinten Mátis Simon pajtájában, melytől a gazdasági épületek is meggyuladtak s leégvén az összes kár négyezer koronát is meghalad. Végül Felső-Leperden is volt tűz a minap. Molnár Pál, ottani lakos udvarán gyuladt ki, szintén gyerekek gyufával való játsása miatt, egy istálló s le is égett a mellette levő gazdasági épülettel együtt.

— **(Jön a tél.)** Erre mutat, nemcsak a hideg idő, de az a körülmény is, hogy megjelent az első szür-tolvaj is a napi krónikában. A szür tudvalevőleg meleg ruhadarab, a falusiak kedvenc védelmezője a téli hideg ellen. Ilyen szürt lopott el valaki a minap Szabó István, mohatelek pusztai lakos kocsijáról. A megszürtelenített gazda feljelentette az esetet a hatóságnál; de eddig még a nyomozás nem tudta megállapítani, hogy ki volt a szür eltolvajlója?

— **(Leesett a háztetőről.)** Ledik Márton kilencéves kis fia az egyik közeli községben csupa gyerekszeszélyből felmászott a padlásra át a háztetőre. Nem volt óvatos. Véletlenül megcsuszott s az egyensúlyt elvesztve leesett a háztetőről. A jobb lábát kitörte s azonfelül néhány kisebb nagyobb zuzódást is

szenvedett. A gyerek annyira megrémült, hogy a szava is elállt s ha anyjának ép akkor nincs valami dolga az udvarban, még észre se vették volna a szerencsétlenséget. — Ápolás alá vették.

— **(Kérek egy kis tüzet.)** Ismertünk hiréből egy embert, a ki ha verekedett, ellentétét mindig annak a saját botjával verte meg. Ő maga semmiféle fegyvert nem hordott magával. Ugy okoskodott, mint az a híres hadvezér, hogy hiszen lesz az ellenségnek. És tudjuk, hogy van egy olyan ember is, a ki — talán elvből — sohasem hord gyufát magánál. Inkább szopogatja egy fél óráig a még nem égő szivart, várva, míg nem egy égő szivarra talál, mintsem venne egy krajcárért egy pakli gyufát. Hiszen olyan régi kényelmes szokás az a »kérek egy kis tüzet« — »köszönöm«, hogy igazán csak fájdalommal lehetne nélkülözni. Ma azonban nem nélkülözte, de fájdalmasan megjárta valaki ezzel a kényelmes szokással. Egy fiatalember, a kinek menyasszonya és új őszi kabátja volt. Ez még nem lett volna baj, de volt szerencsétlenségére — egy égő szivarja is. Eleibe akad egy gyufa nélküli ember. — »Kérek egy kis tüzet« — »Köszönöm.« A tűzcsók alatt egy kis tolakodó szikrának nagyon megtetszett a mi barátunk szép őszi kabátja s elhelyezkedve a szövetben, ebből egy jó darabot felemésztett. Erre a mellényre került a sor s így tovább de már ezt észrevette a mi vőlegény barátunk, a ki újonatuj kabátban először akart menyasszonyánál tisztelni s kabátja szomorú sorsán okulva, megfogadta, hogy soha senkinek tüzet nem ad.

— **(Senki.)** Évek óta közöttünk él — névtelenül Nyomorék a szegény, koldulárból tengeti életét. Mankójára támaszkodva tartja ócska kalapját a járó-kelők elé, alamizsnát várva. A déli korzó obligát alakjai vidáman sétálnak el a féllábu koldus előtt; kevesen érdemesítik figyelemre. Megszokták már őt, a senkit, a mint ott görnyed fedetlen fővel, a tábla kapujánál. Nem csoda, hiszen a városatyák minduntalan panaszzolják, hogy Pécsött valósággal dühöng a szegénység; annyi itt a koldus, hogy minden tisztességes emberre esik egy egy-séhonai. A senkit azonban elűrik, mert hát nem okoz ő semmi kellemetlenséget a vagyonos osztálynak. A senki szó nélkül a kaputeltához dül és ottan vár órák hosszat, a míg csak egy egy jószív önkéntelenül könyörületességre indul. Mert ilyenek is vannak még, habár rég elparentálta őket a peszsimisztikus világnézet. — Azoknak a keveseknek filléreiből tengődik hát a senki. Mindezeket pedig csak azért irtuk, mert a nyomorult senki életébe egy kis szürke változás állott be. Barátságot kötött ugyanis a senki egy jó fiúval, a ki süteményeket árul a napi piacon; aféle kemény, vásári népnek való rossz portékát. A senki és barátja rövid időre egészen jól megérttek egymás mellett. Bizalommal elmesélték egymásnak apró-cseprő bajukat, osztzkodva közösen bánatban és örömben. A sütemény-árus fiú, hogy bebizonyítsa meggyőzőleg igaz barátságát, a melyet a koldus iránt érzett, nyílt hitelt nyújtott a senkinek. Már mint tudni illik, ellátta süteményekkel a senkit — hitelre. Jó ideig tartott így. Ma azonban vége szakadt a jó barátságának. A senki elmaradhatatlan társa ugyanis kijelentette, hogy a mérték betelt, a hitel kimerítve. Félt a fiú, hogy elcsapja a gazdája, mert nem tudott beszámolni a süteményekkel. A senki erre feljajdult és fizetett — számla szerint

versenypályakon, a sport embereinek elegáns, elkülönzött társaságában töltsem . . . Aztán én nem is vagyok gazdag. Nekem nincs kilátásom két millió franknyi örökségre, mint Tivadarnak. Egyébiránt tétlenségben nem is tudnék élni! A tétlenség mindenkinek terhére válik. Példa rá kegyednek az atyja. Örökké töprenkedik, örökké szomorú.

— Ön tudhatja annak az okát.

— Tudom, emlékei . . . De a jelen elfeledtethető vele a múltat . . . Nem ismertem első nejét, Klára grófnőt. Mikor ő meghalt, én még nagyon fiatal voltam . . . Ama borzasztó történetből nem maradt meg egyéb emlékezetemben, mint a nagy zaj, az elrémtült arcok s a gyilkos és orgyilkos szavak, melyeket mindenfelé hangoztattak. Klára grófnő emléke csupán e szomorú jelenetben merül föl előttem; atyám azonban több ízben beszélt előttem ő felőle. Szigorú, zsarnok jellem volt e nő, egészen ellenkező természetű, mint a gróf; ez egyszerű, gyöngéd, nemes érzelmetű ember . . . A grófnő önző és indulatos volt . . .

— Móríc!

— Oh, hiszen még Tivadar is kerülte őt, noha örökséget várhatott tőle . . . Mily különbség van a múlt és a jelen közt! Egy szeretett nő, az asszonyok legkedvesebbike, kegyednek az édes anyja itt az urnő s egy szeretetreméltó leányka, ki mindig elhallgattat, ha érdekeit emlegetem . . .

— Természetesen.

— Nos, képzelje eme boldogsághoz még azt, a mit az egészség, gazdagság és köztisztület nyújt, szóval, mind-

A GRÓFI FAMILIA.

REGÉNY.

IRTA:

BELOT ADOLF.

PÉCS, 1900.

A 'PECSI FIGYELŐ' KIADÁSA.

valami két koronát. Megíogadta, hogy többet nem csinál adósságot, mert hát a hitel nem koldusnak való és mert hogy olyan rossz idők járnak. Hiába, csak koldus a koldus.

— (A város gazdasági választmánya) ma délután 3 órakor ülést tartott a városháza gazdasági tanácstermében Oberhammer Antal, helyettes gazdasági tanácsnok elnöklété alatt. Az ülésen részt vettek: Körösty József, Ladányi Sándor, Cirják Ignác, Katics József, Bubregh Nándor gazdasági felügyelő, Graumann János, Tiefenbacher Nándor, Gyimóthy Gyula, Tamási Ferenc, Dobszay Antal, Suha Rezső erdőfelügyelő, Rauch János főmérnök, Pajor Léc állatorvos és Csizmadia Géza másodaljegyző. Az ülésnek kilenc tárgya volt, melyet a következőkben intéztek el:

1. a Mischl-féle földet *Matheovics* Györgynek javasolja bérbeadni a választmány három évre, ki a félhold földért évi 23 kor. bért fizet;

2. a városház épületében levő hentesboltot *Kovács* János esztergályosnak adják ki november 1-től 263 kor. évi bérért;

3. a papnövelde előtt lerakott aszfaltjárda költségeihez a választmány javasolja, hogy a város egyharmad részben járuljon hozzá a szabályrendelet értelmében;

4. a belvárosi templom javítási munkálatainak kiadását illetőleg javasolja a választmány, hogy a kőművesmunkák *Mihálovits* Ferencnek, a bádigos és aranyozó munkák *Romeisz* Györgynek, a lakatos munkák *Herceg* testvéreknek és a festőmunkák *Dömmel* Nándornak adassanak ki, mint legelőnyösebb ajánlattevőknek. Az ács munkákra vonatkozólag az árlejtésen legelőnyösebb volt *Marton* Miksa ajánlata 21 $\frac{1}{2}$ % engedménnyel; *Kléber* Antal, ki csak 19 $\frac{1}{4}$ %-ot engedett, utóajánlatot adott be, melyben felhossa azt is, hogy ő róm. katolikus, de hajlandó ő is 21 $\frac{1}{2}$ %-ért a munkát elvállalni. A választmány az utó-

ajánlatot nem vette figyelembe; de azon az alapon, mert *Kléber* egyik legőregebb pécsi ács-mester, javasolja 19 $\frac{1}{4}$ % engedmény mellett *Kléber* Antalyak kiadatni a munkálatokat.

A bányatelepek nemrég kaptak egy bikát; most *Reidl* Ferenc azt panasolja, hogy a nála gondozásban levő bikának nem adnak abrakot a bányatelepek s nem akarják azt eltartani. A választmány ezt javasolja, hogy a bikát el kell venni a bányatelepektől.

6. *Ráth* Mátyás a rét-utcának az indóház-utcának meghosszabbítását kérte egyenes irányban, igérvén, hogy saját telkéből ingyen átengedi a szükséges részt s a Schlauchtelep irányában saját telkén még egy utcát nyit. A választmány forgalmi szempontból üdvösnek tartja az utcanyitást; de mivel a legnagyobb területet a püspöki uradalom réjtjéből kellene elvenni, az iránt kell előbb tárgyalásokat folytatni, hogy a püspöki uradalom mily módon hajlandó a szükséges területeket átengedni.

7. A székesegyházi uradalomtól kisajátított Batthyányi-réten az uradalom marháinak legeltetését nem engedte meg a választmány.

8. A Icori-vágásban a tűzifa-kiszállítást *Krisztján* Györgynek adták ki köbméterenkint 70 fillérért.

9. A Megyerben levő két kan üzeke-désre nem lévén már alkalmas, eladásukat határozták el. Új kanokat azonban nem fog venni a város; hanem a karász fog tartani. Ezzel az ülés négy órakor véget ért.

Művészet, irodalom.

○ **A menyem.** Ez a kedves és diszkrét vigjáték ment tegnap este másodsor. Mint a vigjátékok rendszeren, ez is kis közönség előtt

folyt le. Őszintén mondjuk, hogy a kik elmulasztották megnézni ezt a darabot, nagyon sajnálhatják. Persze a hölgyek félnek a francia vigjátékoktól s méltán. Nőde ez a vigjáték dicséretes kivétel. Kitűnő ötletei vannak, fonák helyzetei, melyek jól megjátszva önkéntelenül nevetésre fakasztják a nézőt. Már az első előadás alkalmával is dicsérettel emlékeztünk meg a szereplőkről s örömmel konstatáljuk, hogy most sem tehetünk mást. *Vágó* Béla (*Leverdier*) nagyképűsködő politikus, kikapós férj volt. *Paul* *Rajz* Ödön adta eredeti természetességgel. *Delli* Lajos a tanulni vágyó, naiv, azaz hogy korlátolt elméjű fiatalembert sikeresen kreálta. *Nagy* Dezső is jól megállta a helyét, *Kende* Paula aranyosan játszott, semmi tettetés, semmi tulzás nem volt a játékában. Minden mozdulata, minden szava szerepének, helyzeteinek teljesen megfelelő volt s az est sikerének kivívásában a legnagyobb rész őt illeti. *Nagy* Vilma egy tipikus anyóst mutatott be annak minden csodabogarával. *Jeszenszky* Irén kicsiny szerepében bájos jelenség volt. Hozzájárultak a sikerhez a rövidlátó *Németh* János s a süket *Pásztor* János, kiknek bottásain a közönség hangosan volt kénytelen kacagni. A szobalány szerepében jó volt *Simon* Mariska. Mielőtt azonban sorainkat bezárnók, egy kéréssel fordulunk az igazgatósághoz. Nagyon hideg van most már a színházban, különösen a földszinten érezhető a hidegség. Kérünk fűtést. Több részről nyilvánuló óhajnak tettünk eleget, midőn barátságos melegét kértünk. (C.)

○ **Főpróba New-York szépéből.** Tegnap ismertettük ennek az ujdonságnak a meséjét, ma megnézvén a főpróbáját, arról számolunk be. A hat képben megírt két felvonásos operette zenéje mindenekelőtt fülbemászó, rendkívül kedves s bájoló. Nem eredeti ugyan minden részében, sok benne a reminiscencia,

A Bretagne északi részében borostyánnal borított régi vár romjaira újabb divat szerint épült kastély támaszkodik. Körülte, minden kőfal vagy egyéb kerítés nélkül terül a park, az erdő, meg a rét. A Kernolok birtoka ez, melyen mai napság Kernol Jakab gróf lakik, nejével és leányával.

Egy szép nyári délután a kastély terrasán egy fiatal ember és egy fiatal leány ült egymás mellett: Saviése Móríc és Kernol Mari. Móríc lehetett vagy harminc éves. Arca nagyon megnyerő, modora előkelő volt. Mari éppen akkor érte el huszadik évét. Szépnek és kíváltképen kedvesnek lehetett tartani. Miután Saviése Móríc beszéde fölött kissé elgondolkozott, némi szomorúság kifejezésével mondá:

— Ön tehát újra elutazik pár évre! . . . S hová száműzik önt ezuttal? . . . Messze, a világ végére, kelet tulsó részére, Persiába, e félig vad országba! Oh, ha ön jobban meggondolná a dolgot, itt maradna közelünkben, velünk, a mi kedves Bretagneunkban!

— És úgy élnék, mint kegyednek az unokabátyja, Chandolard Tivadar, ki semmire sem alkalmas és senkinek sem válik hasznára! . . . Nem, nem, édes Marim, nekem éppen nem az a hivatásom, hogy időmet a vidéki

sőt egy ariáját a Görög rabszolgából már is merjük is, mégis szerencsés és nagyszabású zeneműnek kell mondanunk. Mesteri kézzel összeékelte egyvelegnek mondhatnók talán, melyet új melódiák frissitenek fel. Azok a reminiscenciák nem elcsépett dallamok, hanem olyan áriák, melyek üdeségükkel mindig hatást érnek el. Az eredeti melódiák pedig olyan filigránszerűek, melyek csintalan kalandozásaikkal, hol meg egyszerű szerkezetükkel egy csapásra meghódítják a közönséget. Sok dolga van a karnak s nehéz dolga. Az egyik finalé fúgaszerű s hatásos effektusokban gazdag. A tánc meg minden szónál követi a zenét, egyik gyönyörűbb a másiknál. A csoportosítás megiepo, a rendezés ügyes. A mai próba után azt merjük állítani, hogy oly nagy sikere egy darabnak sem volt egyhamar a mi színpadunkon, mint ennek lesz. Adja Isten!

Törvénykezés.

§ Boszuálló vádlott. Ifj. Tóth József, keői lakost a dárdai kir. járásbíróóság becsület-sértés miatt öt forintban elmarasztalta, a mi az elítelt vádlottat szörnyen ekeserítette. A tárgyalás után feleségével és Lukács Józseffel kocsióra ült s hazafelé hajtott. Utközben találkozott Izsák Éva, huszonöt éves leánnyal, a ki a járásbíróóságon ellene vallott. A leány mellett Balogh József váltóőr gyalogolt. Mikor ifj. Tóth József meglátta a leányt, becsmerítő szavakkal illette őt, mire Balogh József a szép Éva védelmére kelt, azt kiáltván fel a kocsióra, hogy ne asszonygyal kezdjen ki, hanem férfivel, ha van bátorsága. No aztán ifj. Tóth József meg is mutatta, hogy van bátorsága. Leszállott a

kocsiról s nekiesett Balognak. Rögtön mellette termelt felesége s Lukács is s most egy-sült erővel úgy elverték a szegény Balogh Józsefet, hogy az husz napig volt beteg. A kir. törvényszék aztán a három vitézt súlyos testisértés vétségében mondta ki bűnösnek s ifj. Tóth Józsefet, valamint feleségét 8—8 napi fogházra s tíz-tíz korona pénzbüntetésre, — Lukács Józsefet pedig három napi fogházra s tizkoronára ítélte. Az elítéltek megnyugodtak, de a panaszos semmiségi panaszszal élt, azt kívánván, hogy a vádlottakat súlyos testi sértésben mondják ki bűnösöknek.

Folyószám 24. Idénybérlet 24. Páros bérlet.

Nemzeti színház.

Ujdonság! Itt először! Ujdonság!

Ma, csütörtökön, október 25-én.

New-York szépe.

Kerker József vig operettjeje.

Személyek:

Brouson Habakuk	Nádassy J.
Brouson Harry, a fia	Kozma Pista
Kurt von Mordkerl	Németh János
Snifkins	Pásztor János
Córa, leánya	Szirmay Olga
Knett Mug	Vágó Béla
Ratsi Ratafu gróf)	Füredi G.
Patsi Ratafu gróf) portugál főurak	Nagy Dezső
Fifi	Gergely G.
Twiddles	Mezey Andor
New-York szépe	Csurgay Adél
Blinky Bill)	Delii Lajos
Kissie) csavargók	Simon Mariska
Mannie Clancy	Kende Paula
Pausy Penns	Komlóssy I.

Holnap, pénteken, október 26-án:

Ugyanaz.

T a n ü g y .

(Pécsi ügyek a reformátusok közgyűlésén. A dunamelléki reform. egyházkerület tegnapi közgyűlésén Dányi Gábor esperes előterjesztette, hogy 1899. évi közgyűlés alkalmával a pécsi hadapródiskola református növendékeinek hitoktatási díja tárgyában, arra az esetre, ha a helyettes-lelkésznek 120 forint tanítói-díj iránti kérelme kedvezőtlenül intéztetnék el, kilátásba helyezte a tisztességesebb díjazásért a katonai főhatósághoz intézendő folyamodást. A felső baranyai egyházmegyének ezzel az ügygyel megbízott előadója meggyőződést szerzett a felől, hogy a missziói lelkész az utasítást követve, a díjazásra való tekintet nélkül teljesítette kötelességét, némi díjazásban részesült is, a mennyiben 42 forintot utalványoztak ki a részére akkor, mikor a katolikus növendékek vallásoktatásáért 1600 frttal díjazták a katolikus lelkészt. Azt is sérelemül hozza fel az egyházmegye, hogy a hadapródiskola parancsnoka még azt is meghatározta, hogy a lelkész a vallástánból mit és milyen terjedelemben tanítson. Ezért az egyházmegyei közgyűlés tisztelettel megkeresi a kerületi közgyűlést, hogy a középiskolai vallás-oktatás ügyét, mint hitfelekezeti sérelmet, a konventhez terjeszsze fel, hogy az a magas kormánynál, esetleg az országgyűlésnél eszközölje e sérelem orvoslását, biztosított jogainak alapján követelve: hogy az állami intézeteknél előírt vallásoktatás

1. A tantervben kiszabott órák betöltése teljes számában történjék hetenkint és osztályonként;

2. A mennyiben és a mily mértékben mozdítja elő az állam a római kath. hitoktatást, ugyanakkor és azzal egyenlő arányban

Pártoljuk a helyi ipart!

A következő cégeket ajánljuk a t. közönség figyelmébe:

Ekszerész- és óras ipar.

ENGESZER Miklós Pécseni, Király-utca 6. Óras, ékszerész és ezüst-árak kereskedése és raktára.

WALLA Ferenc Pécseni, Kossuth Lajos-utca 4. sz. Óras és aranyműves.

Fűszer- és gyarmatáru-kereskedés.

KERDL Lajos ezelőtt Berec Károly fűszer, bor, thea, rum, ásványviz- és csemege-kereskedése Pécseni, Király-utca 6. szám.

LEHNER Béla fűszer-, liszt-, gyarmat-, gyógyviz- és terménykereskedése Pécseni, Szigeti-országút 2. sz. A »Korona«-szálloda sarkán.

Művirág készítő.

MAJERSZKY József mindennemű művirág-diszek és koszorúk készítője Pécs, Király-utca 36. sz., Mestrits-féle ház.

Kefekötő ipar.

HOLECSEK Péter kefe- és ecset-készítő. Király-utca 26. sz.

Divat- és rövidáru.

ANGYAL Samu Pécseni, Király-utca 3. (Hajó szálloda) Legolcsóbb bevásárlási forrás uri-, női-, divat- és rövidáru szakban.

LEGUJABB látkepes levelezőlapok, rövid-, diszmű-, norinbergi és rőtös-árak legolcsóbban a Fecskénél. Schwarz Zsigmond Pécs, Király-utca 47.

VAJDA Soma jó, de olcsó forrás női és férfi divat-cikkekben. Pécs, Ferenciek-utca 6. sz.

Mosó- és vasaló-intézet.

ÖZV. SNABELNE, Pécs, Király-utca 34. sz. a. Mosó- és vasaló-intézet. Kifogástalan mosás, fényvasalás. Gyors és pontos kiszolgálás.

Kőfaragó ipar.

SIREMLEKÉK a legnagyobb választékban és a legolcsóbb árak mellett csakis Ifj. Vogl Jánosnál kaphatók. Pécseni, vásártér.

Ruházati ipar.

WINTER Károly Pécseni, Király-utca 2/2. Uri divat szabó.

KESZ férfi ruha-áru. Legolcsóbb bevásárlási forrás »Első bécsi férfi- és gyermekruha-raktár« cég. Pécseni, Király-utca, városház-épület.

Kárpitos és diszítő.

LEDERER M. jó hírnevű és szolid kárpitos üzletben szereshető csak be legjobban a legdivatosabb kárpitos munka.

Bádogos ipar.

ROMEISZ György Pécseni. Bádogos-üzlet és vízvezeték berendezési vállalat. Kossuth Lajos-utca 7. sz. Műhely: Sörház-utca 12.

Élelmezés.

COPF János sütdője Pécseni, Kossuth Lajos-u. 18.

DONNER József lisztkereskedő Pécseni, Kossuth Lajos-utca 10.

Diszkertészet.

NOWOTARSKY A. és fia kertészetében Pécseni, Munkácsy-utca 20. Iztéses virágkötészet, legnemesebb gyümölcsfák, legjobb veteménymagvak.

Női fűző-készítő.

KÁLDOR E. Pécs, Király-utca 19. Óriási választék saját készítményű raktári fűzőkben. Mérték utáni megrendelések, úgy javítások elfogadtnak.

Lakatos ipar.

MESTRITS Jenő Pécseni, Király-utca 38. Épület- és műlakatos. Specialista rácsmunkákban.

Mulatóhelyek.

AZ »OTTHON« kávéházban minden vasárnap és csütörtökön katonazene. Hétfőn, szerdán és pénteken ifj. Kórodi Gyula, kedden és szombaton Rác Gusztó és Somogyi Zsigmond zenekara működik.

BEDŐ-kávéházban és a Secessió sörözőben naponként Rác Gusztó és Farkas Sándor zeneestélye.

ROYAL kávéházban minden kedden, szombaton és vasárnap cigányzene.

DOLLINGER András. Hétféjedelem szálloda. Minden csütörtökön és vasárnap cigányzene.

Fényképészet.

MARTON István fényképész Pécseni. Múterem Ferenciek-utca 21.

Asztalos ipar.

DINESZ György épület- és butor-asztalos Pécseni, Kossuth Lajos-u. 11. Ugyanott butorraktár.

STEINER Gyula épület- és butorasztalos Teréz-utca 10. sz. Szolid munka. Olcsó árak.

Börkereskedés.

WEISZ Adolf jól berendezett börkereskedése Pécseni, Jókai-tér 3. sz. Olcsó árak. Pontos kiszolgálás.

Vízvezeték-szerelők.

ROMEISZ és Mestrits Pécs, Sörház-utca.

Házhelyek.

SZÉP háztelkek Alsó malom-utca 7. sz. alatt eladó. Bővebbet Munkácsy-utca 20. sz. alatt.

tegye azt minden más, közelebről a mi hitfelekezetünk növendékeivel szemben; ezért:

3. Az állami segély mérve ne függjön a kormány jóakarától, hanem a törvényhozás útján legyen megszabva minden állami tanintézetnél az egy és ugyanazon összegben fizetendő tiszteletdíj az óraszám szerint végzendő oktatásért.

4. A hit és erkölcsstanból az egyes tanintézetekben a növendékek számára mérve adandó órák mennyiségét ne az egyes intézetek szabják ki, hanem évről évre az erre egyedül illetékes konvent határozza meg.

Ugyancsak Dányi Gábor jelenti, hogy a pécsi s több apácázárdából a ref. növendékeket sem ki nem engedik, sem hozzájuk a református lelkészt be nem bocsátják.

A közgyűlés a hasonló sérelmek bejelentésére hívta fel az összes espereseket, hogy így az egész kerület területéről egyszerre terjeszse fel az ügyet a konventhez.

TÁVIRATOK.

— **A király Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Gödöllőről a király ma reggel Budapestre utazott, honnan ma este Bécsbe megy. A király ma délelőtt tizenegy órakor Széll Kálmán miniszterelnököt hosszabb kihallgatáson fogadta. Délután az agancskiállítás tekintette meg a király.

— **Az erdélyi püspök címe.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A dunamelléki ev. ref. egyházkerület mai ülésén Budapesten az erdélyi róm. kath. püspök címzése dolgában vita kerekedett. A kerületi gyűlés elhatározta, hogy az e tárgyban még szükséges lépések megtétele végett az egyetemes konventet megkeresik.

— **A pénzügyi bizottságból.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A képviselőház pénzügyi bizottsága ma Falk Miksa elnöklésével folytatta a kereskedelmi tárca költségvetésének részletes tárgyalását. Napirend előtt Emmer Kornél kérte a bizottságot, hogy hagyjanak az egyes tárcák költségvetésénél a tárgyalások között néhány napi szünetet a bizottság tagjainak, hogy a tárgyalásra előkészülhessenek.

— **Blaháné jubileuma.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti egyetemi hallgatók mozgalmat indítani készülnek, hogy Blahánának nemzeti ajándékot juttassanak. A mozgalom vezetői e célból most tanácskoznak az előkelőségekkel a terv keresztülvitele céljából. Hir szerint Blaháné „Erzsébet-rendet“ fog kapni királyi kitüntetésül.

— **Hercegek utazása.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A toszkanai nagyherceg ma reggel Gödöllőről Schlackemoertbe, Lipót bajor herceg pedig délbén Bécsen át Münchenbe utazott.

— **Két lyuk a levegőben.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Porzolt Kálmán, népszínházi igazgató és Hentaller Lajos orsz. képviselő között ma délelőtt tizenegy órakor a Ferenc József-laktanyában Budapesten pisztolypárbaj volt. Elsőnek Porzolt érkezett segédeivel, csakhamar utána Hentaller Lajos. Vészi József békítő kísérlete sikertelen lévén, megkezdődött a pisztolypárbaj. Először Porzolt lőtt — lyukat, azután Hentaller — ugyanazt. A felek kibékülés nélkül távoztak.

— **A boerok még mindig küzdenek.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Fokvárosból jelentik, hogy French tábornok Karolinától Bethelig való elnyomulásában folyton a boerok ellenállására bukkant. Az angolok ötven embert veszítettek.

Nyilt-tér.

Örökké feledhetetlen, boldogult férjem, édes atyánk

Buday Béla

gyászos és megrendítő halála alkalmából oly sokan halmoztak el részvétüknek őszinte nyilvánulással, hogy az általános szeretet, mely a boldogult emléket körülvette, vigasztalásul szolgált a nehéz csapás óráiban.

Fogadják tehát mindazok, kik a gyászban fájdalmunk részesei voltak, ez uton is halás köszönetünket.

A gyászoló család.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Az

Első Biztosító Intézet

Katonai Szolgálat Esetére

valamint az

„ANKER“

élet- és járadék- biztosító társaság képviselőjének irodája **f. hó 23-tól kezdve**

Indóház-utca 14. szám

alá helyeztetett át.

Nyitrai Andor.

Alsó-Gyűkisben lévő félholdnyi szőlő, új présházzal, teljesen rekonstruálva, továbbá Pécsen, a Báthory-utcában lévő

sarok-háztelek,

végül Kővágó-Tóttösön 1 malom 1/4 telekkel, házhely és 11 darab szőlőfölddel, jutányos áron, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Bővebbet **Adám Leonhard** bognár-mesternél Pécsen, Márton-utca 10.

Dobrowolszky Ferenc
szoba-és díszfestő, mázó. Pécsen, Anna-utca 41.
Ajánlja üzletét mindennemű, a modern kornak megfelelő munkák elkészítésére egy helyben, mint a vidéken. *Pontos és szolid munka. Jutányos árak.*

Kerestetik

PIANINO

havi bérletre, esetleg vételre.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Özy. Kovácsits Antalné

szijgyártó és nyerges-üzlete

Pécsen, irgalmasok bazárjában.

Raktáron tartok legkitünőbb színű bőrből készült

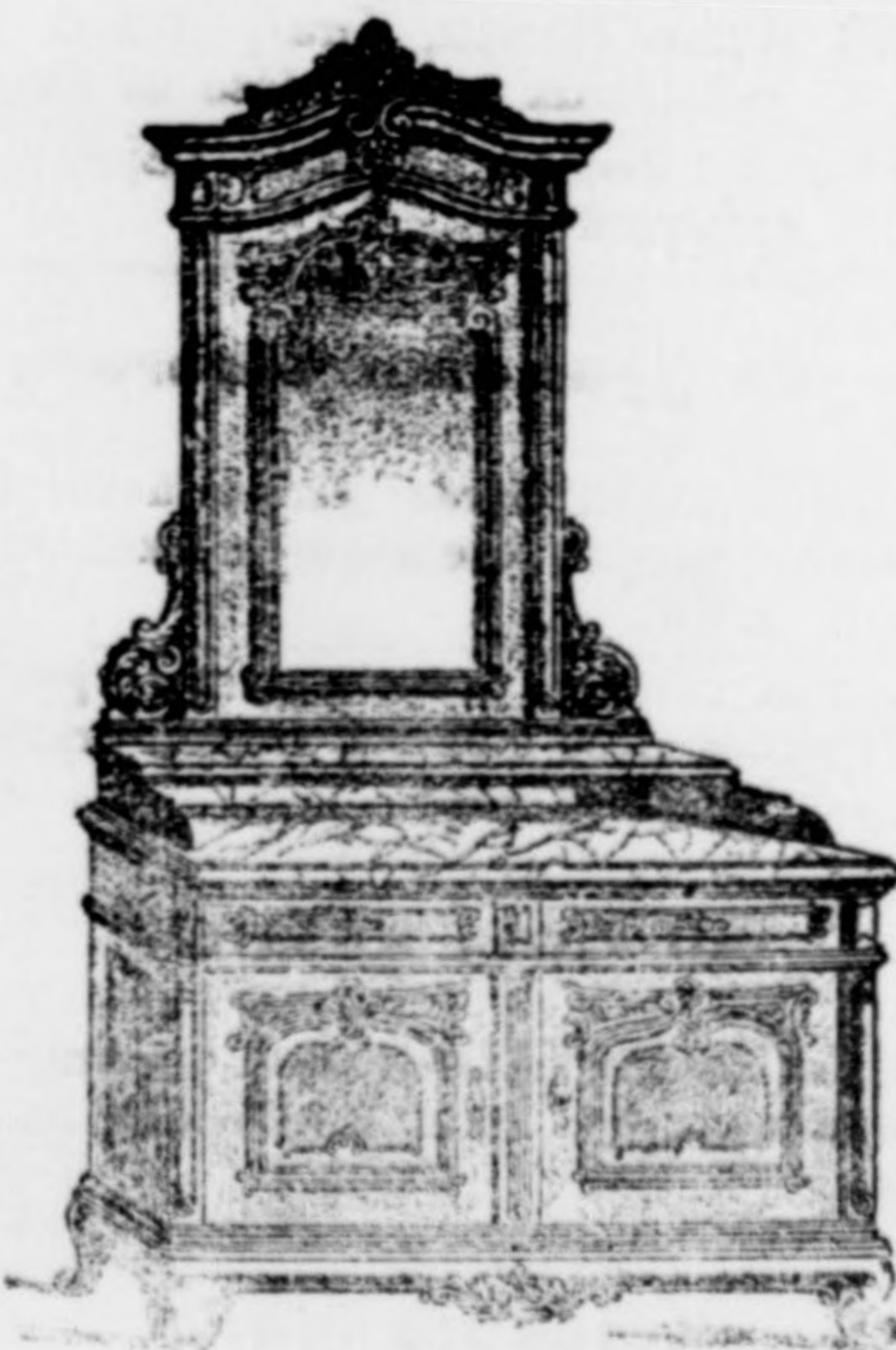
gép- és hajtószijakat

különböző nagyságban és szélességben, valamint kötő- és varrószijakat; továbbá különféle

bőröndöket

legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig. Lószerszámokat, nyergeket, nyergeszerszámokat, izasztókat, lótekarókat, lópokrókat,

legnagyobb választékban.

ZSOLNAY IMRE

BUTOR-

raktára

és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca 11. szám.